

**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи бакалавра
за освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування»
спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування"

Розробив: здобувач вищої освіти
за першим (бакалаврським) рівнем
(роботу виконано самостійно,
відповідно до принципів
академічної доброчесності)
групи 107-ПУА-321
Катерина ГОМІНА
(власне ім'я та прізвище)

Керівник:
доктор наук з держ.упр., професор
Юлія КРИХТІНА
(власне ім'я та прізвище)

Рецензент Олена КІРДІНА
(власне ім'я та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 13 слайдів презентації, 71 аркуш пояснювальної записки формату А4, що включає 3 рисунки, 5 таблиць, 53 літературних джерела.

Ключові слова: СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ, ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ, РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ, СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ, ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВЕ УПРАВЛІННЯ.

Об'єктом дослідження є процес стратегічного управління розвитком територіальних громад в умовах децентралізації та кризових трансформацій.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та практична апробація моделі формування стратегічних пріоритетів розвитку територіальних громад на регіональному рівні з урахуванням сучасних викликів, зокрема умов воєнного стану та післякризового відновлення.

У роботі досліджено теоретичні засади функціонування територіальних громад, сутність і класифікацію стратегічних пріоритетів розвитку, а також особливості їх формування на регіональному рівні. Проведено аналіз діяльності Синельниківської міської територіальної громади, здійснено комплексний SWOT-аналіз для виявлення сильних і слабких сторін, можливостей та загроз. Розроблено аналітичну модель стратегічного планування, що включає програмно-цільовий та сценарний підходи, та апробовано її на прикладі Синельниківської громади в умовах воєнного стану. Запропоновано рекомендації щодо удосконалення механізмів стратегічного управління на регіональному рівні.

Практичні рекомендації спрямовані на підвищення ефективності стратегічного планування в територіальних громадах, адаптацію до кризових умов та забезпечення сталого розвитку регіону.

ABSTRACT

This qualification paper includes 13 presentation slides and a 71-page explanatory note in A4 format, which contains 3 figures, 5 tables, and 53 bibliographic sources.

Keywords: STRATEGIC PLANNING, TERRITORIAL COMMUNITIES, REGIONAL LEVEL, STRATEGIC PRIORITY, PROGRAM-ORIENTED MANAGEMENT. The object of the study is the process of strategic management of the development of territorial communities under conditions of decentralization and crisis transformations.

The aim of the work is the theoretical justification and practical testing of a model for forming strategic development priorities of territorial communities at the regional level, taking into account contemporary challenges, in particular the conditions of martial law and post-crisis recovery.

The work investigates the theoretical foundations of the functioning of territorial communities, the essence and classification of strategic development priorities, as well as the features of their formation at the regional level. An analysis of the activity of the Synelnykove urban territorial community was conducted, including a comprehensive SWOT analysis to identify strengths, weaknesses, opportunities, and threats. An analytical model of strategic planning, which includes program-oriented and scenario approaches, was developed and tested on the example of the Synelnykove community under martial law conditions. Recommendations for improving strategic management mechanisms at the regional level are proposed.

Practical recommendations are aimed at enhancing the effectiveness of strategic planning in territorial communities, adapting to crisis conditions, and ensuring sustainable regional development.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра Менеджмент, публічне управління та HR-технології

Ступінь вищої освіти бакалавр

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

д.е.н., професор
(вчене звання)

Олена ДИКАНЬ
(власне ім'я та прізвище)

19 травня 2025 р.

З А В Д А Н Н Я

на кваліфікаційну роботу

Катерині Гоміній

(власне ім'я та прізвище)

1. Тема роботи «Формування стратегічних пріоритетів розвитку територіальних громад на регіональному рівні»

керівник роботи Юлія Крихтіна, д.держ.упр., професор

(власне ім'я та прізвище, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено розпорядженням по економічному факультету від "19" травня 2025 року №84/25

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи 19 червня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти органів державної влади України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, у тому числі монографії та статті в наукових фахових виданнях, результати досліджень українських і міжнародних наукових центрів, а також офіційні документи та рекомендації Європейського Союзу, ООН і інших міжнародних організацій у сфері публічного управління, децентралізації та стратегічного планування розвитку територіальних громад.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Сутнісні характеристики та концепції розвитку територіальної громади. Поняття та сутність стратегічних пріоритетів у розвитку територіальних громад. Теоретичні підходи до стратегічного планування на регіональному рівні. Загальна характеристика територіальної громади. Дослідження соціально-економічного та екологічного стану міста. SWOT-аналіз діяльності територіальної громади та стратегічні пріоритети розвитку міста. Обґрунтування та опис аналітичної моделі

формування стратегічних пріоритетів розвитку територіальних громад на регіональному рівні. Апробація моделі формування стратегічних пріоритетів на прикладі Синельниківської міської територіальної громади. Адаптація стратегічних підходів у контексті програмно-цільового управління на регіональному рівні. Сценарне планування стратегічних пріоритетів у контексті воєнного стану та післявоєнного відновлення.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1 Теоретичні основи функціонування та стратегічного розвитку територіальної громади – п'ять слайдів. 2 Аналіз стратегічного потенціалу територіальної громади – два слайди. 3 Розроблення та апробація моделі стратегічного планування розвитку територіальних громад на регіональному рівні – шість слайдів.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _19 травня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

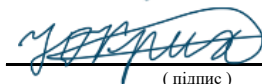
№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні основи функціонування та стратегічного розвитку територіальної громади	29.05.2025	
2	Аналіз стратегічного потенціалу територіальної громади	08.06.2025	
3	Розроблення та апробація моделі стратегічного планування розвитку територіальних громад на регіональному рівні	18.06.2025	
4	Графічна частина	19.06.2025	

Здобувач вищої освіти _

Катерина ГОМІНА
(власне ім'я та прізвище)

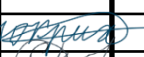
Керівник роботи

Юлія КРИХТІНА
(власне ім'я та прізвище)

Зміст

Вступ	6
1 Теоретичні основи функціонування та стратегічного розвитку територіальної громади	10
1.1 Сутнісні характеристики та концепції розвитку територіальної громади	10
1.2 Поняття та сутність стратегічних пріоритетів у розвитку територіальних громад	23
1.3 Теоретичні підходи до стратегічного планування на регіональному рівні	26
2 Аналіз стратегічного потенціалу територіальної громади	30
2.1 Загальна характеристика території територіальної громади	30
2.2 Дослідження соціально-економічного та екологічного стану міста	33
2.3 SWOT-аналіз діяльності територіальної громади та стратегічні пріоритети розвитку міста	41
3 Розроблення та апробація моделі стратегічного планування розвитку територіальних громад на регіональному рівні	48
3.1 Обґрунтування та опис аналітичної моделі формування стратегічних пріоритетів розвитку територіальних громад на регіональному рівні	48
3.2 Апробація моделі формування стратегічних пріоритетів на прикладі Синельниківської міської територіальної громади	52
3.3 Адаптація стратегічних підходів у контексті програмно-цільового управління на регіональному рівні	56
3.4 Сценарне планування стратегічних пріоритетів у контексті воєнного стану та післявоєнного відновлення	60
Висновок	65
Список використаної літератури	67

Зм..	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат				
Розробив	Гоміна К.О.				Формування стратегічних пріоритетів розвитку територіальних громад на регіональному рівні	Лім.	Аркуш	Аркушів
Перевірів	Крихтіна Ю.О.						5	71
Н. Контр.	Крихтіна Ю.О.					УкрДУЗТ		
Затверд.	Дикань О.В.							

Список використаної літератури

- 1 Benedict, B. (2001). The role of local authorities in the governance of Europe. *European Journal of Public Policy*, 8(1), 60–75.
<https://doi.org/10.1080/13501760010018550>
- 2 Chaskin, R. J. (2001). Building community capacity: A definitional framework and case studies. *Urban Affairs Review*, 36(3), 291–323.
<https://doi.org/10.1177/10780870122184876>
- 3 Council of Europe. (1985). *European Charter of Local Self-Government*. Strasbourg: Council of Europe.
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=122>
- 4 Denhardt, R. B., & Denhardt, J. V. (2003). *The new public service: Serving, not steering*. M.E. Sharpe.
- 5 Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). (2018). *Інтегрований розвиток міст в Україні: методичні рекомендації*.
<https://www.urban-development.org.ua>
- 6 *European Charter of Local Self-Government* (1985). Council of Europe.
- 7 European Commission. (2019). *The European Green Deal*.
https://ec.europa.eu/info/publications/communication-european-green-deal_en
- 8 European Union. (2020). *Territorial agenda 2030: A future for all places*. <https://www.territorialagenda.eu>
- 9 McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of community: A definition and theory. *Journal of Community Psychology*, 14(1), 6–23.
[https://doi.org/10.1002/1520-6629\(198601\)14:1<6::AID-JCOP2290140103>3.0.CO;2-I](https://doi.org/10.1002/1520-6629(198601)14:1<6::AID-JCOP2290140103>3.0.CO;2-I)
- 10 Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD).

(2019). Innovation and local development: Best practices. Paris: OECD Publishing.
<https://doi.org/10.1787/9789264317915-en>

11 Porter M. E. (2003). The Economic Performance of Regions. *Regional Studies*, Vol. 37, Issue 6–7, p. 545–546.

12 Sachs, J. D. (2015). The age of sustainable development. Columbia University Press.

13 Sen, A. (1999). Development as freedom. Oxford University Press.

14 UNESCO. (2009). Participatory development and good governance. UNESCO Publishing. <https://unesdoc.unesco.org/>

15 United Nations Development Programme (UNDP) Ukraine. (2020). Local governance assessment report. UNDP. <https://www.ua.undp.org>

16 United Nations Development Programme (UNDP). (1997). Good governance and sustainable human development (Policy document). UNDP.

17 World Bank. (2012). Localizing development: Does participation work? (Policy Research Report). Washington, DC: World Bank. <https://doi.org/10.1596/978-0-8213-8256-1>

18 World Commission on Environment and Development. (1987). Our common future (Brundtland Report). Oxford University Press.

19 Авер'янов, В. Б. (2010). Публічне управління: проблеми теорії та практики. Київ: Наукова думка.

20 Андрійчук, О. Ф. (2017). Місцеве самоврядування в Україні: правовий аспект. Київ: Юрінком Інтер.

21 Атаманчук, Г. В. (2016). Теорія державного управління. Київ: Центр навчальної літератури.

22 Бех Р. Д. (2018). Державне управління та місцеве самоврядування: теоретико-методологічні основи. Київ: НАДУ.

23 Вахович О. В. (2020). Теоретико-методологічні засади стратегічного управління розвитком регіонів. *Регіональна економіка*, №1, с. 7–15.

24 Верховна Рада України. (1997). Закон України “Про місцеве

самоврядування в Україні” від 21.05.1997 № 280/97-ВР.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

25 Геєць В. М. (2019). Стратегічне бачення розвитку територій в умовах децентралізації. Економіка України, №5, с. 4–15.

26 Гурнева, Т. (2021). Моделі розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. Державне управління: теорія та практика, 2(70), 34–41.

27 Дністрянський М. С. (2022). Регіональна політика України у світлі смарт-спеціалізації: просторовий підхід. Український географічний журнал, №1, с. 24–32.

28 Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 року № 157-VIII.

29 Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII.

30 Кабінет Міністрів України. (2020). Стратегія регіонального розвитку України на період до 2027 року. <https://www.kmu.gov.ua>

31 Квасній Л. І. (2021). Стратегічне управління розвитком територіальних громад: теоретичні засади та практичні аспекти. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка.

32 Кирилюк, О. (2020). Розвиток територіальних громад: людиноцентричний підхід. Вісник НАДУ, 1(97), 51–59.

33 Коліушко, І. Б. (2018). Місцеве самоврядування: сучасний стан та перспективи розвитку. Київ: Центр політико-правових реформ.

34 Коліушко, І. Б., & Тимощук, В. П. (2017). Законодавче забезпечення децентралізації: аналітична оцінка. Київ: Центр політико-правових реформ.

35 Конституція України: Закон від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР.

36 Кресіна, І. О. (2020). Теоретико-методологічні основи дослідження територіальних громад. Вісник державного управління, 1(12), 23–30.

37 Латкіна, Л. В. (2020). Територіальні громади в умовах децентралізації: виклики та перспективи. Державне управління: теорія та практика. URL: <https://kntu.net.ua/ukr/Struktura/Kafedri-universitetu/Ekonomiki-pidpriemnictva-ta-ekonomichnoyi-bezpeki2/Naukovo-doslidna-robota/Rezultativnist-naukovoyi-diyal-nosti/Zvit-z-naukovo-doslidnoyi-roboti-za-2020-2021-navchal-nij-rik>

38 Латкіна, Л. В. (2021). Територіальні громади: сучасні виклики і перспективи. Вісник державного управління, 1(21), 45–52. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45158/1/Збірник_тез_доповідей_ХНТУ_2021.pdf

39 Лукінов І. І. (2018). Потенціал соціально-економічного розвитку регіонів України: інституційні аспекти. Економіка і прогнозування, №3, с. 33–42.

40 Мельник А. Ф. (2021). Механізми формування пріоритетів розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. Фінанси України, №4, с. 38–49.

41 Міністерство розвитку громад та територій України. (2022). Методика розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Наказ від 11.08.2022 № 197.

42 Оболенський, О. В. (2021). Спроможність територіальних громад до реагування на кризи: підходи та інструменти. Вісник НАДУ, 3, 112–119.

43 Оболенський, О. В. (2022). Фінансова спроможність громад як основа їхньої життєздатності. Економіка і держава, 4, 22–26.

44 Осипов Г. В. (2017). Соціальні спільноти як основа громадського самоврядування. Державне управління: теорія та практика, № 2, с. 45–51.

45 Пухкал О. І. (2020). Децентралізація та стратегічне управління розвитком територій: виклики і перспективи. Державне управління: теорія та практика, №2, с. 5–12.

46 Рейзін, В. М. (2019). Просторові аспекти управління громадою. Київ: КНУБА.

- 47 Сунцов О. В. (2020). Місцеве самоврядування та стратегічне планування розвитку громад. Київ: НАДУ.
- 48 Ткачук А. Ф. (2019). Місцеве самоврядування України: навчальний посібник. Київ: ІПРОДІ.
- 49 Токвіль, А. (1995). Демократія в Америці. Київ: Основи.
- 50 Фонд «Демократичні ініціативи». (2021). Соціологічне дослідження про громадську участь в Україні. <https://dif.org.ua>
- 51 Центр політико-правових реформ. (2020). Проблеми реалізації децентралізації в Україні: аналітична доповідь. Київ: ЦППР.
- 52 Червак Л. С. (2019). Програмно-цільовий підхід у стратегічному плануванні розвитку регіонів України. Наукові праці НУ ОЮА, т. 25, №2, с. 120–125.
- 53 Школик, А. М. (2020). Теорія і практика місцевого самоврядування. Київ: Алерта.